

JØRN LEKVE

*Til hjelp
for andre
i 40 år*

STIFTELSESDOKUMENT.

Undertegnede direktør Fritz C. Rieber og hustru Tordis Rieber oppretter herved den selveiende stiftelse

TORDIS OG FRITZ C. RIEBER'S LEGAT.

Vi overfører herved til legatet 80 -åtti- aksjer i Rieber & Søn A/S - gruppe L - pålydende kr. 480.000,-, som skal utgjøre legatets grunnkapital.

Grunnkapitalen i Tordis og Fritz C. Rieber's legat skal ikke kunne angripes.

Legatet skal ikke være underlagt Legatinspeksjonen.

Bergen, den 17. desember 1973.

F. Rieber (sign.) Tordis Rieber (sign.)

Tordis og Fritz C. Riebers legat
1973 – 2013

Styrker døves livskvalitet og identitet

Det er trengsel inn dørene til Bergen Døvesenter. Unge og eldre i prat. Uten at vi hører noe. Tegnspråket benyttes raskt og effektivt. Det nikkes og smiles. Det er tydelig at aktivitetsnivået er stort. Senterets daglige leder Rune Anda tar hjertelig imot oss. Via tolk forteller hans oss at det er møte i seniorgruppen om noen få timer, samtidig som mange er opptatt med å forberede kveldens styremøte.

Det slår oss at det er en uting at vi ikke kan noe som helst av tegnspråk, som døve betegner som sitt førstespråk. Det meste som skjer i samfunnet, skjer på de hørendes premisser. Vår samtale går via tolk.

Ser frem til Døves kulturdager 2014

I 2014 samles mange av landets døve til Kulturdagene i Bergen. Det er forventet en deltakelse på minst 750 personer, og mange tiltak er nå under planlegging. Kulturdagerkomiteen har alt vært på befaring på nye Rica Ørnen Hotel i Bergen sentrum, som åpner neste år. Hotellet skal stå ferdig 2. mai 2014. – Vi har reservert hele hotellet til Døves kulturdager 7.–9. november 2014, opplyser Rune Anda.

Et meningsfullt liv

– En viktig del av vår visjon er å bidra til å gi døve et meningsfullt liv. Det er flott å ha et samlingssted som dette. Her møtes de mange undergruppene som idrettsklubben, ungdomsklubben, seniorgruppen og mange andre, sier Rune Anda, idet han ønsker oss velkommen til Bergen Døvesenter. Han har vært daglig leder siden 2003. Han ble døv som treåring etter ørebetennelse og meslinger pluss noen komplikasjoner. Fra han var åtte år til han fylte 16 bodde han i Holmestrand og gikk på døveskolen der. Hjem til Bergen og familien kom han bare til jul, påske og sommerferie. Også hans kone og deres to barn er døve. Han understreker at det ikke er synd på døve. Det å være døv er et skjult handikap. Ingen kan se på en person at vedkommende er døv. Rune Anda sier at døve har det like godt som andre, men at det fortsatt er store utfordringer for å bedre livskvaliteten enda mer. Han er en engasjert ildsjel i døvemiljøet og har satt av hele dagen til å fortelle oss hva de arbeider med.

Rune Anda har vært daglig leder av Bergen Døvesenter siden 2003.

Tolketjenesten må bli bedre!

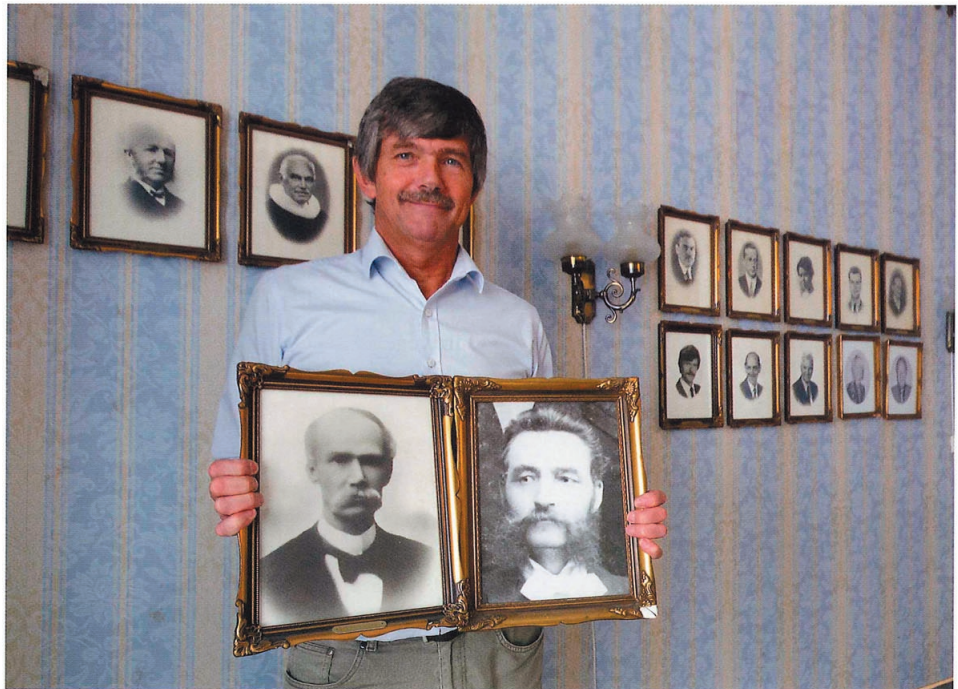
Han trekker spesielt frem tolketjenesten, som i dag drives av NAV. Etter hans oppfatning er de døve slett ikke fornøyde med måten denne drives på i dag.

– Anerkjennelse av tegnspråk som et offisielt norsk språk og likestilling av det talte og tegnede språk har vært øverst på vår dagsorden i en årrekke. Nå har tegnspråk fått denne statusen, men det fins fortsatt altfor få tolker. Siden våre medlemmer ikke kan høre og får varierende utbytte av høreapparat, er tegnspråk vårt viktigste språk. Det vi ikke klarer å få med oss gjennom hørselen, får vi til fulle via dette visuelle og meget gode språket. Men for at vi døve skal kunne kommunisere bedre med hørende som ikke kan tegnspråk, er det behov for tegnspråktolker. Det er dessverre altfor få av dem. På kveldstid er det nesten umulig å få tak i tolk. Vi har for eksempel heller ingen fast ansatt tegnspråktolk her på Døvesenteret. Når vi får

FLERE OG BEDRE

TEGNSPRÅKTOLKER: – Vår viktigste kampsak i dag er en døgnåpen tolketjeneste, sier daglig leder for Bergen Døvesenter, Rune Anda.

Her er han avbildet i det såkalte Kongerommet med portrettene til de to som tok initiativet til opprettelsen av Bergens Døvstummeforening i 1880; Lars Martin Larsen og Christian A. Teige.

besøk av personer som ikke behersker tegnspråk, må vi altså bestille tolk i forveien. Det er klart at dette skaper kommunikasjonsproblemer for oss, sier han engasjert. Men ved en kort visitt går det bra med papir og penn.

Medie-oppslag reddet politisk valgmøte

Et annet grelt eksempel var nylig under valgkampen. Da ga NAV avslag på at tolketjenesten kunne komme på et åpent politisk debattmøte. Dette avslaget kom et par dager før møtet skulle arrangeres. Det var Funksjonshemmedes Fellesorganisasjon Hordaland som arrangerte møtet. Avslaget førte til at alle døve ble ekskludert fra demokratiet, mener Anda. Men etter at media skrev om saken, stilte det likevel tolker, hele seks personer på kort varsel.

– Det var oppslag i BA og BT som førte til dette. Men det viser klart at vi har et stykke vei igjen før vi døve får aksept og likestilte forhold i samfunnet. Derfor er vår viktigste kampsak i dag en døgnåpen tolketjeneste, sier han.

Et døve-hus med mye historie og aktivitet

Han går foran opp trappen og viser vei med håndbevegelser. Han får tolkene Ingvild Eggerud og Merete Larsen Jansen sin fulle oppmerksomhet før han åpner døren til et stort rom fullt av portretter på veggene og med et stort møtebord i midten.

– Dette er styrerommet vårt. Det kalles også Kongerommet. Det navnet har sin forklaring i at kong Haakon overnattet her da han besøkte Bergen ved Bergensbanens åpning i 1909, sier Rune Anda.

Den store, herskapelige villaaen på 1.400 kvadratmeter, med de to karakteristiske, firkantede tårnene på Kalfaret, ble bygget av skipsreder og konsul Peter Jebsen i 1869. Bergen Døvesenter ble etablert alt i 1880 og er således blant de eldste frivillige organisasjoner som ivaretar behov og interesser for en liten del av befolkningen i byen. I 1985 kjøpte Døvesenteret huset og startet på omfattende rehabiliteringsarbeider. Omtrent samtidig økte gavene fra blant andre

Hyller NRK, sint på TV2

Sommeren 2013 sendte Bergen Døvesenter brev til Medieklage-tilsynet, der de klaget på manglende direkteteksting hos TV2.

– I midten av august sendte TV2 sin forklaring på situasjonen, til Medietilsynet. De har sagt omtrent det samme til dem som de har sagt til oss etter vår demonstrasjon utenfor tv-huset på Nøstet i fjor. Intet nytt. I september svarte Medietilsynet på klagen og TV2 sin forklaring. De vet vel for lite, og holder en knapp på TV2s forklaring om at de arbeider for å gjøre det mulig å direktetekste senere. Vi ser for oss at folkene i NRK ler seg i hjel. NRK har klart å direktetekste i mange år. TV2 prøver å finne en løsning hentet fra utlandet. NRK både direktetekster og sender program tegnspråktolket, tidlig på dagen, til og med! Hurra for NRK! sier Rune Anda.

Har Beast, men ønsker et sted i sentrum

I døvekretser har det ofte vært snakket om et samlingssted for døve i alle aldre i Bergen sentrum, med mer fokus på barn og ungdom, og ikke minst eldre.

Dersom man har et samlingssted der alle kan stikke innom hver dag i sentrum, så vil det være ideelt. Like fullt har de døve et velfungerende samlingssted på kafe KAOS på andre siden av Garage i Bergen sentrum hver tirsdag, men målgruppen her er først og fremst unge voksne. Her møtes mange studenter og personer som studerer til tegnspråktolk i Bergen. *Beast* står for Bergens Akademiske & Sosiale tegnspråklige forum. Tiltaket er iverksatt av døve og tolkestudentene i Bergen. *Beast* har per i dag ingen konkret aldersgrense, men det er helst de fra 18 år og oppover som fast møtes på puben i Nygårdsgaten.

Tordis og Fritz Riebers Legat, noe som førte til at Døvesenteret i dag har blitt et funksjonelt hus som rommer mange aktiviteter. Det skjer mye både i huset og utenfor, som besøk på museer, kulturinstitusjoner og reiser i inn- og utland. Det er sosialt samvær, utallige foredrag og informasjonskvelder, kursvirksomhet, lokale og nasjonale arrangementer og iblant kulturinnslag fra utlandet. I døvesenteret er det også en scene og storsal med plass til 120 personer, som titt og ofte fylles helt opp.

Konkret prosjektstøtte fra Legatet

– Vi er meget takknemlig for den støtten vi har fått fra Legatet opp gjennom årene. Det har vært betydningsfullt for oss. Pengene har ofte gått til helt konkrete ting som varslingsanlegg, personlige datamaskiner, prosjektorer, scenelys, tegnspråkbøker, rehabilitering av bygget, støtte til feriehus for døve, kulturtiltak, reiser, billedtelefoner og vårt museum her på huset, bare for å nevne noe. I tillegg har Legatet også gitt tilskudd til enkeltpersoner fra døvemiljøet som har søkt om støtte, sier Rune Anda.

Han gir oss en liste over tiltak Legatet har støttet og føyer til:

– Det er klart at tilskuddene fra Legatet har ført til at vi kan holde et godt og høyt aktivitetsnivå. Behovene er der jo, sier han og ønsker 85 år gamle Thorbjørn Johan Sander velkommen inn i Kongerommet.

Historien bidrar til å styrke selvinnsikt og identitet

85-åringen er lett i kroppen og bærer tungt, med et smil om munnen. Han har med seg bøker, informasjonsbrosjyrer og historiske verk. Sør-odølen ble døv 9 år gammel som følge av hjernehinnebetennelse. Selv om det er lenge siden han ble pensjonist, tilbringer institusjonen Thorbjørn Johan Sander fortsatt tiden på kontoret hver dag fra 08.30 til 14.00, mandag til fredag. Han skriver på de døves historie, driver Døves Museum og er levende opptatt av å synliggjøre døves innsats i det norske samfunnet. Han har mottatt Hans Majestet Kongens fortjenstmedalje i gull for sin lange og utrettelige innsats for døvesaken.

– Døve har utrettet så uendelig mye. Det er viktig å trekke dette frem. Det gir døve langt bedre selvinnsikt og identitet, sier han og peker oss ut døren og inn mot Døves Museum, som han har arbeidet mye med.

– Kanskje er det fordi vi har et usynlig handikap at vi har vært en gruppe i samfunnet som ikke har fått så mye støtte, verken fra det offentlige eller det private. Ingen kan jo se på en person av vedkommende er døv. Derfor kan bedre kommunikasjon utad om vår historie kanskje føre til større forståelse og bedre livskvalitet, sier han og viser oss rundt i det lille, men svært innholdsrike museet. Det er åpent for alle og koster ingenting. Legatet har bekostet belysningen og dukkene som er kledd opp i kostymer fra 1880-tallet. Døvesenteret ønsker at flere benytter seg av museet. De fleste tekstene i museet er forfattet av Thorbjørn Johan Sander. De er poengterte og gode. En dansk kritiker kalte forfatteren Sander for 40 år siden «Nordens beste pennefekter». Sander har i tillegg til en rekke andre utmerkelser også Dansk Døvehistorisk Selskaps pris.

KUNNSKAP OM HISTORIEN ØKER

SELVBILDET: Mener døvehistorikeren Thorbjørn Johan Sander. En dansk kritiker kalte forfatteren Sander for 40 år siden: «Nordens beste pennefekter». Sander har i tillegg til en rekke andre utmerkelser også Dansk Døvehistorisk Selskaps pris. Her er han avbildet i sin skrivestue i Døvesenteret på Kalfaret.

Døvetolkutdanning i Bergen

Fra museet går turen til storsalen, der vi møter i overkant av 50 medlemmer i Døves seniorgruppe. Lederen for seniorgruppen i Døveforeningen, Toralf Ringsø, informerer om den nært forestående fellesutflukten til Fløyen, museumsbesøket som planlegges, og om kveldens styremøte, før han kommer til turen til Solgården i Alicante som er under oppseiling. Han forteller om stedet og om den store påmeldingen. Det kan se ut til at til sammen hele 200 personer fra døvemiljøet vil reise til Spania.

– Og det som er ekstra gledelig, er at vi får med oss hele 40 tolkestudenter, der hele 23 er fra Bergen! Sier han begeistret på tegnspråk. Tomlene peker entusiastisk opp i været fra de fremmøtte. Det vanker herlige vafler, utsøkt kake og nytrukket sort kaffe. Diskusjonen rundt bordene flyter godt.

Forskjellen mellom døde og hørselshemmede

I Bergen og ellers i landet er det to ulike organisasjoner som ivaretar døde og hørselshemmedes interesser. Norges Døveforbund, som Bergen Døvesenter er tilsluttet (eneste organisasjon for døde i hele Hordaland), ivaretar tegnspråkbrukeres interesser.

– Fordi vi er døde, jobbes det ikke for at vi skal «bli hørende», for det lar seg ikke gjøre. Derimot jobber vi for tilgjengelighet, sosialt samvær, aktiviteter, kulturtilbud, reisevirksomhet, informasjonsvirksomhet, foredrag og lignende for tegnspråkbrukere, sier Rune Anda.

Bergen Døvesenter har et godt samarbeid med Hørselshemmedes Landsforbund (HLF) avdeling Bergen. Mens mange døde er avhengig av tegnspråk for å kommunisere, er de hørselshemmede avhengige av lyd, teleslynge etc. HLF ivaretar tunghørtes interesser og arbeider mye med informasjon om hørselsforebyggende tiltak, hvordan takle hverdagen uten optimal hørsel, tinnitus og andre hørselsutfordringer. Tordis og Fritz C. Riebers legat har opp gjennom årene også støttet HLF avdeling Bergen med en rekke gaver.

Etter et langvarig press ble det endelig døvetolkutdanning i Bergen, så sent som i 2004. Dermed har det snart blitt utdannet ti kull døvetolker fra Bergen, som har bidratt til at døvemiljøet i Bergen trekkes frem som spesielt sterkt og godt i Norge. Flere døve fra andre deler av landet velger å flytte til Bergen nå, nettopp på bakgrunn av det store og gode miljøet for døve i byen mellom de syv fjell.

Mange kontaktpunkt inn mot Rieber & Søn AS og legatet

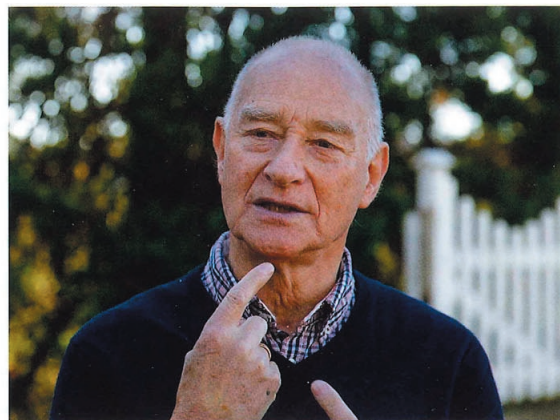
Etter møtet med seniorgruppen forteller Toralf Ringsø, som var styreleder for Bergen Døvesenter i en periode på ti år, at en ansatt i Rieber & Søn AS, Erling Kjellid, var en meget sentral person for å bedre de døves rettigheter i samfunnet på 1960- og 1970-tallet.

Erling Kjellid var høyt oppe i Rieber & Søn-systemet og hadde fått en døv sønn, Paal Nikolai Kjellid, som senere ble en utmerket typograf, men ikke minst en fremtredende og god spiller på døves fotballag.

– Hans far, Erling Kjellid, var en av dem som tok initiativ både til å etablere Ål Folkehøyskole og kurscenter for døve samt en barnehage for døve i Bergen. I dag er denne barnehagen flyttet til Hunstad skole. I dette arbeidet samarbeidet Kjellid med Thorbjørn Johan Sander. Jeg ser ikke bort fra at Fritz C. Riebers gode kjennskap til Kjellid og hans sønn, samt det faktum at Rieber selv mistet hørselen de siste leveårene, nok har vært en viktig årsak til etableringen av legatet, sier Toralf Ringsø. Selv ble han døv som 4-åring, også han etter hjernehinnebetennelse.

Idrett og typografi

Toralf Ringsø må forlate oss, siden han skal holde dagens foredrag for seniorgruppen. Vi vandrer i gangene i det store huset til Rune Andas kontor, der vi møter dagens styreleder for Bergen Døvesenter, Gunnar Hansen. Han har lang erfaring fra ungdomsklubben, idrettsklubben og mange andre utvalg. Han viser oss stolt mange utklipp som beskriver døvelaget i fotball sine mange bravader. Han peker ut seg selv og Paal Nikolai Kjellid på laget som vant norgesmesterskapet i fotball for døve. I likhet med mange av dem vi har møtt denne dagen, har han sin utdannelse som typograf og har vært aktiv i idrett. Et kart over Bergen fra 1865 viser hvor alle de «døvstumme» i byen da bodde og hvilket arbeid de hadde. Bostedet til 141

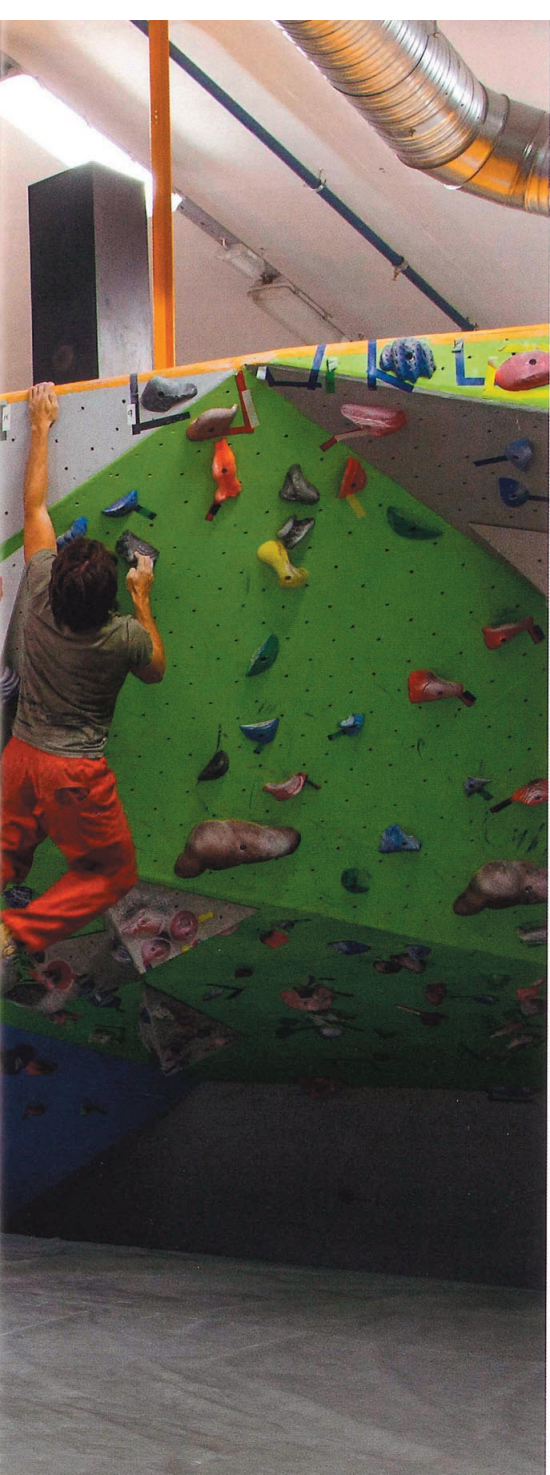

GLEDE FOR FLERE TOLKER:

Lederen for seniorgruppen i Døveforeningen, Toralf Ringsø, informerer om turen til Solgården i Alicante som er under oppseiling.

– Vi får med oss hele 40 tolke-studenter, der hele 23 er fra Bergen! sier han begeistret på tegnspråk. 21. november 2012 fikk Toralf Ringsø Kongens fortjenstmedalje i sølv.

AKTIVITETSKVELD I BERGEN KLATREKLUBB: Ungdom fra Bergen Døvesenter er samlet til aktivitetsskveld der klatring står i fokus. Denne aktiviteten foregår i Døvesenterets nabolag, i Hansaparken i Kalfarveien 82.

MED TORO SOM HOVEDSPONSOR:

– Det var kult å spille med Toro på brystet! sier dagens styreleder for Bergen Døveforening, Gunnar Hansen. I en årrekke spilte han fotball på høyt nivå.

personer er merket av på kartet. De aller fleste hadde yrker som skomaker og skredder. En lignende oversikt i dag ville vært på langt flere mennesker, nær 500, og svært mange av dem har sin utdannelse innen typografi, mye som følge av Døves Trykkeri.

– Jeg er født i Bodø, døv. Men jeg flyttet til Bergen 16 år gammel. Årsaken var rett og slett at døvemiljøet her er mye større og dermed bedre her. Jeg ble tidlig aktiv i idrettsmiljøet. Jeg husker godt at støtten fra Tordis og Fritz C. Riebers legat alltid kom godt med. Det var viktige penger som vi brukte til idrettsutstyr som treningsapparater, eller reisestøtte til samlinger og idrettsarrangement. Det er også viktig å understreke at firmaet Rieber & Søn AS var hovedsponsor for oss i en årrekke. Det var kult å spille med Toro på brystet! sier Gunnar Hansen.

FLERE TILBUD TIL BARN OG UNGE:

Den ferske barne- og ungdomskonsulent Helene H. Sæle arbeider nå spesielt med å tilrettelegge for flere og bedre aktivitetstilbud for døve mellom 13 og 18 år.

Tiltak for barn og unge

Det vinkes i døren, og inn kommer en smilende jente. Vi hilser så godt vi kan med hjelp av tolkene. 22 år unge Helene H. Sæle beklager forsinkelsen. Bussen fra Lindås var forsinket. Den ferske barne- og ungdomskonsulent er ansatt i en 30 prosent stilling på Bergen Døvesenter, i tillegg til at hun studerer geologi ved Universitetet i Bergen. Hun mistet gradvis hørselen fra hun var fylt fire år. Hun visste hele tiden at hun en gang kom til å bli helt døv, noe som inntraff da hun fylte 17 år.

– Derfor lærte jeg meg tegnspråk på ungdomsskolen, da jeg visste at jeg skulle bli døv. Tegnspråket er fantastisk bra. Vi kommuniserer svært godt med det. Tegnspråk er mitt språk nummer én! Sier en engasjert Helene H. Sæle og slår ut med hendene. Hennes store oppgave de neste årene er å utvide tilbudet til spesielt små barn og unge.

– Jeg synes at de unge og kanskje spesielt de mellom 13 og 18 år ikke har så mange tilbud. Derfor er det en viktig oppgave for meg. Her blir fokuset på tegnspråk uhyre viktig. Tegnspråk gjør at vi kan kommunisere. Vi har mye godt å si, på vår måte, sier hun. ●

FIKK LIKEVEL STØTTE: Selv om støtte til blinde ble tatt ut fra Legatets stiftelsesdokumentet like før det ble signert 17. desember 1973, så er det nettopp Vestlandske Blindeforbund som får en av legatets første tildelinger. Opp gjennom årene har støtten blant annet gått til produksjon av blindebøker og bedre forhold for førerhunder.

Blinde før døve

De første tildelingene i legatets ti første år gikk i høy grad til de blinde, for å styrke deres kår i regionen.

Blindesaken er ikke nevnt eksplisitt i stiftelsesdokumentene, men kan fint argumenteres inn under den siste setningen i paragraf 5 i stiftelsesdokumentet, som beskriver hvilke allmenntilgittige formål det kan deles ut legatporsjoner til:

... beslektede allmenntilgittige formål etter styrets bestemmelse.

De nevnte grupper i statuttene er eldre, vanskeligstilte, døve, astmatikere og allergikere, samt Arboretet på Milde. Vestlandske Blindeforbund var aktiv i sine søknader og takkebrev til legatet. De var flinke til å peke på de mange og uløste behov blinde har, og mangelen på interesse og støtte fra det offentlige. Dette skriver forretningsfører Erik Økland i Vestlandske Blindeforbund til Bjarne Rieber i 1985:

Bevilgningen fra det offentlige viser samme tendens for 1985 som for de foregående år. Den dekker knapt de faste utgiftene. På de områder hvor det gis offentlige tilskudd har støtten gradvis blitt skåret ned de siste årene.

Legatporsjoner førte til at blindesaken på Vestlandet fikk bedre kår. Det er blitt gitt tilskudd til innkjøp av nye blindebøker, til kjøp av 50 spesialproduserte koffertter til å frakte blindebøkene ut til brukerne, det ble gitt tilskudd til å lage informasjonsbrosjyrer. Den nye informasjonsbrosjyren som legatet støttet, ble delt ut til alle øvelegene og øvelegeforeningen, samt til alle nyregistrerte blinde og svaksynte. I tillegg ble den delt ut til de kommunale og fylkeskommunale sosialkontorene og direkte til blinde og svaksynte.

Døvesaken støttes fra 1983

Etter mange år med tildelinger til blinde, der tiltakene svært ofte var rettet inn mot blinde og svaksynte *barn*, er det først i 1983 at legatet deler ut porsjoner som går direkte til døvesaken.

Det bevilges i datidens kronestørrelse hele 35.000 kroner til Ål Folkehøyskole og Kurscenter for Døve. Dette var så langt den største enkeltutbetalingen av gave i legatets historie. Pengene ble benyttet til kjøp av stor videoskjerm som forstørret tv-bildet for videoprogrammer som er teksten for døvespråket. Vestlandske Blindeforbund ble også tilgodesett, med 20.000 kroner til produksjon av bøker i blindeskrift.

Erling Kjellid som var ansatt i Rieber & Søn var en meget sentral person for å bedre de døves rettigheter i samfunnet på 1960- og 1970-tallet.

Han var høyt oppe i Rieber & Søn-systemet som kredittsjef og hadde fått en døv sønn, Paal Nikolai Kjellid, som senere ble en utmerket typograf, og ikke minst en fremtredende og god spiller på døves fotballag. Erling Kjellid var en av dem som tok initiativ både til å etablere Ål Folkehøyskole og kurscenter for døve samt en barnehage for døve i Bergen. I dag er denne barnehagen flyttet til Hunstad skole. I dette tiltaket samarbeidet Kjellid med Thorbjørn Johan Sander fra Bergen Døvesenter. Igjen ser vi at det var nære personlige bånd som gjorde legatet oppmerksom på uløste allmenntilgjengelige behov.

Første tildeling til enkeltpersoner i 1983

Den første enkeltperson som fikk midler, var en blind mann som søkte om finansiering av et ett-årig opphold ved Vestlandske Blindeforbunds Bibliotek i Bergen. Styret begrunnet tildelingen med følgende:

Under henvisning til legatets statutter finner styret at legatet fortrinnsvis bør yte støtte til institusjoner som fremmer de for legatet fastlagte formål. Legatet har imidlertid også anledning til å yte støtte til enkeltpersoner, og styret innvilget en legatporsjon stor kr 10.000,- til NN for delvis finansiering av opphold ved Vestlandske Blindeforbunds Bibliotek i Bergen.

Dermed hadde legatstyret innledet en praksis med å dele ut gaver også til enkeltpersoner. Dette innledet en periode i resten av legatets historie som skulle komme hundrevis av trengende enkeltpersoner til gode.

Ved gjennomgang av de mange takkebrev som har kommet legatstyret i hende, så er det tydelig at de mange gavene, ofte små av beløp, har gitt livsglede og takknemlighet hos uendelig mange enkeltpersoner.

RIEBER-ANSATT VIKTIG I

DØVESAKEN: Kredittsjef Erling Kjellid i Rieber & Søn var en sentral person for å bedre døves livssituasjon. Han fikk etablert den første barnehagen for døve i Bergen og han var en viktig aktør i arbeidet for å etablere Ål Folkehøyskole og kurscenter for døve. Bildet er fra en tegnspråkgleir sommeren 2010.

Bryllupsreisen i 1930 gikk blant annet til Tyskland.
Her er ekteparet avbildet på galoppbanen i Baden-Baden.

Denne boken utgis i anledning Tordis og Fritz C. Riebers legats 40-årsjubileum.

Møt den visjonære næringslivslederen og samfunnsbyggeren Fritz C. Rieber, som traff danske Tordis Andersen påsken 1928. To år senere ble de gift. I 1942 adopterte de sønnen Bjarne fra København. Etter trengselsår under andre verdenskrig vokste Rieber & Søn raskt. Den unge næringslivslederen Fritz C. Rieber ledet et selskap i sterk vekst, samtidig som han var meget opptatt med en rekke samfunnsspørsmål. Tordis Rieber engasjerte seg sterkt i allmenntilgjengelig arbeid. Hun var en foregangskvinne for både Norsk Barnehjelp og de ansattes vilkår i bedriften, der hun var en viktig rådgiver og samtalepartner for sin mann.

Legatets opprinnelige kapital var på 450.000 kroner i 1973. I løpet av førti år har legatets formue økt til nær 30 millioner kroner. I den samme perioden er det delt ut nesten like mye, nær 30 millioner kroner til gode, allmenntilgjengelige formål. Det er delt ut til sammen 1.609 legatporsjoner. I seg selv er dette en suksesshistorie. I boken møter leserne også mange av gavemottakerne, innen døvde, astma- og allergisaken, Arboretet på Milde, medisinsk forskning, Riebertilknyttede og de mange trengende enkeltpersonene.

Boken er først og fremst en hyllest til ekteparet Tordis og Fritz C. Rieber. Vi kommer under huden på legatets stiftere. Unike kilder dokumenterer ekteparets liv, tanker og visjoner for å hjelpe andre.

BODONI FORLAG

ISBN 978-82-7128-692-7

www.bodoni.no